ಐಸಿಎಆರ್ ಜೆಎಸ್‌ಎಸ್
ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರ, ಸುತ್ತೂರು

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಗಳು

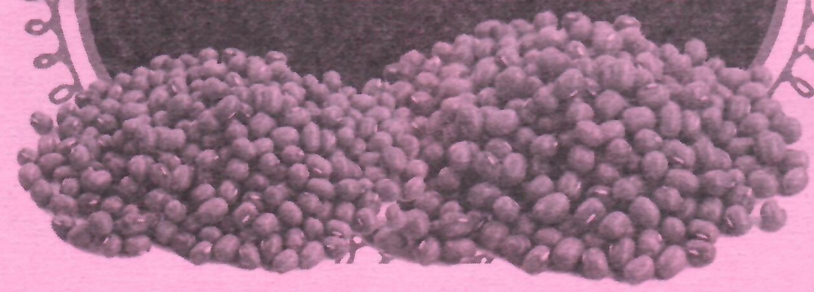

ಲೇಖಕರು

ಶ್ರೀ ಶಾಮರಾಜ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಹೆಚ್. ವಿ. ದಿವ್ಯಾ

ಶ್ರೀಮತಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ಎತ್ತಿನಮನಿ

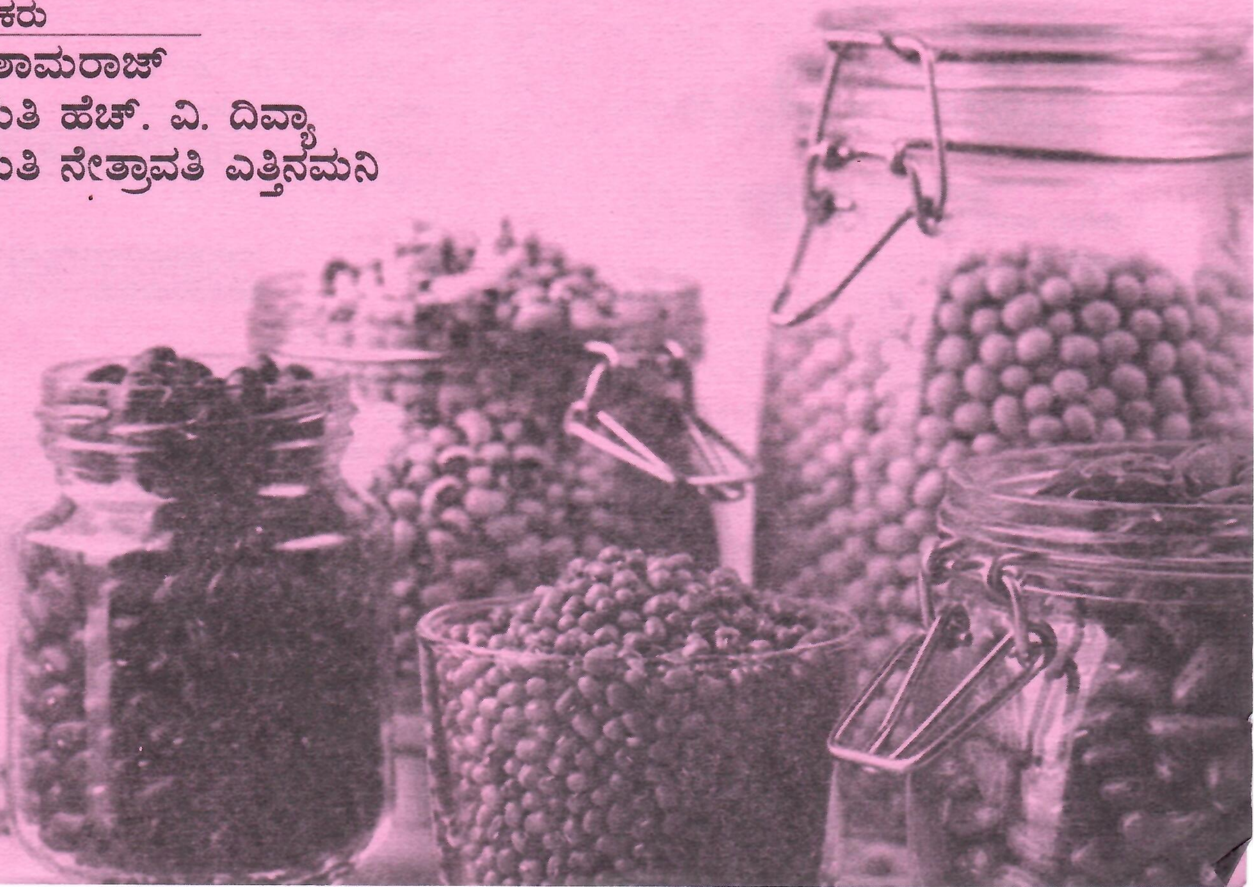

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಆಹಾರವೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದಿನನಿತ್ಯ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಸಾರಜನಕ (ಪ್ರೋಟೀನ್) ಅಂಶವು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದು ದಿನದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿ 1 ಗ್ರಾಂ ಸಸಾರಜನಕ 4 ಕಿಲೋ ಕ್ಯಾಲರಿಯಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಶೇ 25-30ರಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದೇಹಕ್ಕೆ ದೊರಕಬೇಕು. ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಳಕೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳ (ಜೀವಸತ್ವ ಸಿ ಮತ್ತು ಬಿ) ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಚನವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪ್ರತಿ 100 ಗ್ರಾಂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಪೋಷಕಾಂಶಗಳು	ಉದ್ದು	ಅಲಸಂದೆ	ಹೆಸರು	ಕಡಲೆ	ಅವರೆ	ಹುರುಳಿ	ತೊಗರಿ
ಶಕ್ತಿ (ಕಿಲೋ ಕ್ಯಾಲರಿ)	347	323	334	360	347	321	335
ಪ್ರೋಟೀನ್ (ಗ್ರಾಂ)	24	24.10	24	17.10	24.90	22	22.30
ಕೊಬ್ಬು (ಗ್ರಾಂ)	1.40	1.00	1.30	5.30	0.80	0.50	1.70
ನಾರು (ಗ್ರಾಂ)	0.90	3.80	4.10	3.90	1.40	5.30	4.80
ಶರ್ಕರಪಿಷ್ಟ (ಗ್ರಾಂ)	59.60	54.50	56.70	60.90	60.10	57.20	60.60
ಖನಿಜ(ಗ್ರಾಂ)	3.20	3.20	3.50	3.00	3.20	3.20	3.50
ಸುಣ್ಣ (ಮಿ.ಗ್ರಾಂ)	154	77	124	202	60	287	260
ಕಬ್ಬಿಣ (ಮಿ.ಗ್ರಾಂ)	3.80	8.60	4.40	4.6	2.70	6.77	5.10

ಉದ್ದು

ತಳಿ: ಟಿ9
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 85-90 ದಿನಗಳು
ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ
ವಿಶೇಷತೆ: ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ
ಇಳುವರಿ: ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 2.5-3 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ 4-5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ತಳಿ: ಎಲ್‌ಬಿಜಿ-791
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 70-75 ದಿನಗಳು
ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ಮೇ-ಜೂನ್
ವಿಶೇಷತೆ: ಹಳದಿ ಎಲೆ ರೋಗ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ
ಇಳುವರಿ: ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 3-4 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ 5-6 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ತಳಿ: ನಿರ್ಮಲ
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 70-75 ದಿನಗಳು
ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ಮೇ-ಜೂನ್
ವಿಶೇಷತೆ: ಹಳದಿ ಎಲೆ ರೋಗ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಬೇಸಿಗೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ
ಇಳುವರಿ: ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 3-4 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ 5-6 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ತಳಿ: ಎಲ್‌ಬಿಜಿ-625
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 70-75 ದಿನಗಳು
ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿ
ವಿಶೇಷತೆ: ಬೇಸಿಗೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ
ಇಳುವರಿ: ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 4.0-4.5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ 6-7 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ತಳಿ: ಎಲ್‌ಬಿಜಿ-625 **ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ:** 70-75 ದಿನಗಳು
ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ಜನವರಿ-ಫೆಬ್ರವರಿ
ವಿಶೇಷತೆ: ಎತ್ತರದ ಗಿಡಗಳು ಹಾಗು ಹೊಳೆಯುವ ಕಾಳುಗಳು
ಇಳುವರಿ: ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 4.0-4.5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ 6-7 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಅಲಸಂದೆ

ತಳಿ: ಸಿ-152
ಬೆಳೆ ಅವಧಿ: 85 ದಿನಗಳು
ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ಜೂನ್- ಜುಲೈ
ವಿಶೇಷತೆ: ಕೆಂಪು ಗಟ್ಟಿ ಕಾಳಿನ ತಳಿ
ಇಳುವರಿ: ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 3-3.5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಹಾಗು ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 8-10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ತಳಿ: ಬಿಳಿ (ಸ್ಥಳೀಯ)
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 75 ದಿನಗಳು **ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ:** ಜೂನ್- ಜುಲೈ
ವಿಶೇಷತೆ: ಬಿಳಿ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಳಿನ ತಳಿ
ಇಳುವರಿ: ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 3-3.5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಕಡಲೆ ಕಾಳು

ತಳಿ: ಜೆಜಿ-11
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 95-100 ದಿನಗಳು
ವಿಶೇಷತೆ: ಬರ ನಿರೋಧಕ ತಳಿ, ಕಡಲೆ ಹಿಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾದ ತಳಿ
ಇಳುವರಿ: ಖುಷ್ಕಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 4-5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 8-10 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಇಳುವರಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಅವರೆ

ತಳಿ: ಹೆಚ್ ಎ - 4
ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 90-95 ದಿನಗಳು
ವಿಶೇಷತೆ: ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ತಳಿ. ಕಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೊಗಡಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.
ಇಳುವರಿ: ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿಯಾಗಿ ಎಕರೆಗೆ 2-2.5 ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಅಥವಾ ಎಕರೆಗೆ 2-3 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಒಣ ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಹುರುಳಿ

ತಳಿ: ಕಂದು(ಸ್ಥಳೀಯ)
ಬೆಳೆ ಅವಧಿ: 120 ದಿನಗಳು **ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ:** ಮೇ-ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್
ವಿಶೇಷತೆ: ಬರ ನಿರೋಧಕ ತಳಿ
ಇಳುವರಿ: ಏಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 3.5-4 ಕ್ವಿ ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಯಾರ್ಡ್ ಲಾಂಗ್ ಬೀನ್

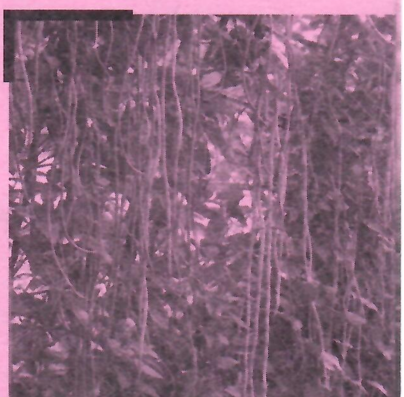

ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: 60-100 ದಿನಗಳು
ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು
ವಿಶೇಷತೆ: 70-75 ಸೆ.ಮೀ ನಷ್ಟು ಉದ್ದನೆಯ ಕಾಯಿಗಳು ಬಿಡುತ್ತದೆ. 60ನೇ ದಿನದಿಂದ 100 ದಿನದವರೆಗೂ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತರಕಾರಿಗೆ ಕಟಾವು ಮಾಡಬಹುದು.
ಇಳುವರಿ: ಏಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 10-12 ಟನ್ ನಷ್ಟು ತರಕಾರಿ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು

ಮಡಿಕೆ ಕಾಳು

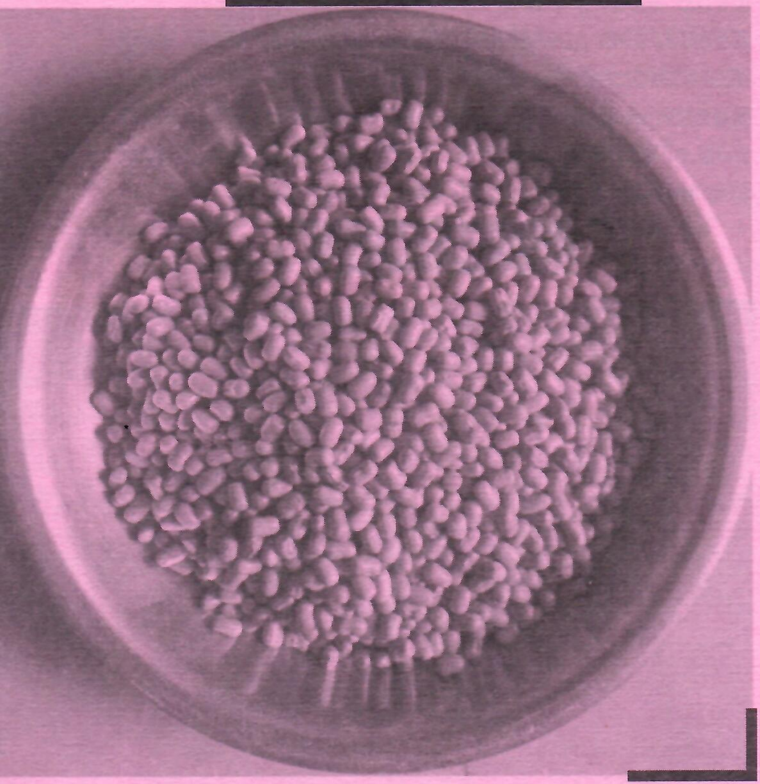

ತಳಿ: ಸ್ಥಳೀಯ

ಬೆಳೆ ಅವಧಿ: ೯೦ ದಿನಗಳು

ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ಮೇ-ಜೂನ್

ವಿಶೇಷತೆ: ಬರನಿರೋಧಕ, ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಬಹುದಾದ ಬೆಳೆ

ಇಳುವರಿ: ಏಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ೩.೦-೫.೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಮಸೂರು/ಕೇಸರಿ ದಾಲ್

ತಳಿ: ಸ್ಥಳೀಯ

ಬೆಳೆಯ ಅವಧಿ: ೮೦-೧೧೦ ದಿನಗಳು

ಬಿತ್ತನೆ ಕಾಲ: ನವೆಂಬರ್

ವಿಶೇಷತೆ: ಬರ ನಿರೋಧಕ, ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಬೆಳೆ

ಇಳುವರಿ: ಏಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 2-2.5 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ನಷ್ಟು ಕಾಳಿನ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

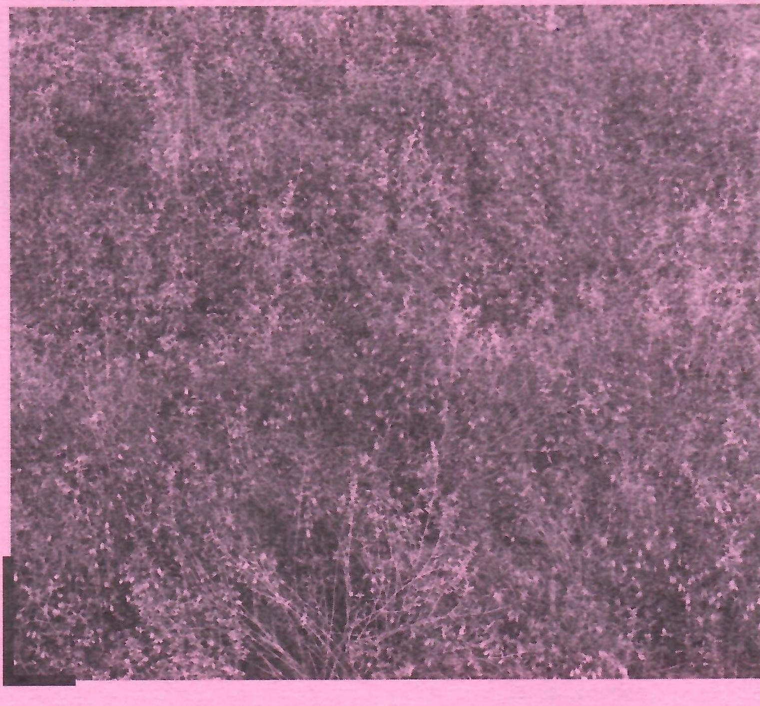

ಸುಸ್ಥಿರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಬೀಜಗಳು